

Luhangan kunta
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
luhanka@luhanka.fi

Päätös Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestämisestä

Asian käsittely ja saadut selvitykset

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon on saapunut 30.11.2023 epäkohtailmoitus, jonka mukaan Luhangan kunnassa ei ole riittävästi tiloja käytettävissä varhaiskasvatuksen toiminnalle, ja ryhmäperhepäiväkodissa on hoidossa enemmän lapsia kuin 12.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on päättänyt käsitellä asian varhaiskasvatuksen valvonta-asiana LSSAVI/22275/2023.

Luhangan kunnan hyvinvointijohtaja on toimittanut 7.5.2024 selvityksen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Selvityksen liitteenä on toimitettu seuraavat liitteet:

- ryhmäperhepäivähoitokodin henkilöstöluettelo
- henkilöstön työajat 13.11.2023–15.3.2024
- lasten läsnäolotiedot 1.1.–29.2.2024
- Luhangan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 2023
- ryhmäperhepäivähoitokodin tilojen pohjapiirros
- Keski-Suomen pelastuslaitoksen pöytäkirja yleisestä palotarkastuksesta 17.8.2023

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Postiosoite: PL 5, 13035 AVI | Käyntiosoite: Wolffintie 35, Vaasa

puh. 0295 018 450
kirjaamo.lansi@avi.fi

Jyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47

Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38

www.avi.fi

- Jyväskylän seudun ympäristöterveyden tarkastuskertomus 14.3.2024
- Luhangan kunnan selvitys Jyväskylän seudun ympäristöterveydelle ryhmäperhepäivähoidon toimitilojen tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaustoimenpiteistä
- varhaiskasvatustilojen vertailu vanhan ja uuden koulun välillä
- turvallisuussuunnitelma

Jyväskylän ympäristöterveydenhuolto on toimittanut aluehallintovirastolle 14.3.2024 ryhmäperhepäivähoitokodin terveydensuojelulain mukaisen tarkastuskertomuksen. Lisäksi valvonta-asian käsittelyssä on huomioitu ympäristöterveydenhuollon aluehallintovirastolle annetut tiedonannot ympäristöterveydenhuollon valvonta-asian etenemisestä.

Aluehallintoviraston ratkaisu ja perustelut

Ratkaisu

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kiinnittää Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestäjän huomiota varhaiskasvatuslain 16 §:n ja hallintolain 7 §:n 1 momentin mukaiseen palveluohjausveloitteeseen.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kiinnittää Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestäjän huomiota varhaiskasvatuslain 4 §:n, 15 a-15 e §:ien, 25 §:n ja 30 §:n noudattamiseen lapsen tuen järjestämisessä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kiinnittää Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestäjän huomiota varhaiskasvatuslain 10 §:n noudattamiseen varhaiskasvatuksen tilojen järjestämisessä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto antaa Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestäjälle huomautuksen turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvien veloitteiden laiminlyönnistä. Varhaiskasvatuksen valvonta-asian (LSSAVI/22275/2024) käsittely jatkuu ryhmäperhepäivähoidon turvallisuuden liittyvässä asiassa

Sovelletut säännökset

Varhaiskasvatuslaki (540/2018)
Perusopetuslaki (628/1998)
Kuntalaki (410/2015)
Hallintolaki (434/2003)
Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018)

Perustelut

Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestämistavat

Selvityksen mukaan Luhangan kunta järjestää varhaiskasvatusta ainoastaan perhepäivähoidon toimintamuotona ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhossa. Ryhmäperhepäivähoitokoti on 12-paikkainen.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 5 §:n 1–2 momenttien mukaan kunnan on järjestettävä tässä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta siten kuin kuntalain (410/2015) 8 ja 9 §:ssä säädetään. Hankittaessa palveluja toiselta palveluntuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta

Kuntalain 9 §:n 1 momentin mukaan kunta tai kuntayhtymä voi tuottaa järjestämistavastuulle kuuluvat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelujen tuottajalta. Palvelusetelin käytöstä säädetään erikseen.

Varhaiskasvatuslain 1 §:n 2 momentin mukaan varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat 1) päiväkotitoiminta, jota järjestetään päiväkodissa; 2) perhepäivähoito, jota järjestetään perhepäiväkodissa; 3) avoin varhaiskasvatustoiminta, jota järjestetään toimintaan soveltuvassa paikassa.

Varhaiskasvatuslain 1 §:n 5 momentin mukaan varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat, myös sitä vanhemmat lapset.

Varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto toteaa saadun selvityksen perusteella, että Luhangan kunta on huolehtinut velvollisuudestaan järjestää varhaiskasvatusta varhaiskasvatuslain 5 §:n 1 ja 2 momenttien mukaisesti.

Esiopetukseen osallistuvien lasten varhaiskasvatuksen järjestäminen

Selvityksen mukaan esikoululaisten iltapäivän tarvittava varhaiskasvatus on järjestetty Luhangan koulun iltapäiväkerhossa tai varhaiskasvatuksen tiloissa. Luhangan koulun henkilökunta (koulunkäynnin ohjaajat) ovat työskennelleet joustavasti ja tarvittaessa tilanteen vaatiessa molemmissa työposteissä. Tällä järjestelyllä on turvattu äkillisissäkin tilanteissa oikea ja lainmukainen mitoitus ryhmäperhepäivähoitokodissa.

Varhaiskasvatuslain 1 §:n 6 momentin mukaan esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Lapsen mahdollisuudesta osallistua perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen on huolehdittava.

Varhaiskasvatuslain 12 §:n mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi ennen oppivelvollisuuslaissa (1214/2020) tarkoitetun oppivelvollisuuden alkamista saa varhaiskasvatusta tämän lain 1 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti sen kalenterikuukauden alusta, jona lapsi täyttää yhdeksän kuukautta. Varhaiskasvatusta ei kuitenkaan ole järjestettävä ajalta, jolta lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa. Varhaiskasvatusta on kuitenkin järjestettävä ajalta, jolta vanhempainraha maksetaan osittaisena osa-aikatyön vuoksi. (14.1.2022/30). Jos lapsi ennen oppivelvollisuuslaissa tarkoitettua oppivelvollisuusikää osallistuu perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan taikka perusopetukseen, varhaiskasvatusta järjestetään täydentävästi.

Perusopetuslain 48 b §:n 1 momentin mukaan kunta voi järjestää ja hankkia tämän lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa. Jos kunta järjestää tai hankkii tämän lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa, tulee sitä tarjota kunnassa toimivien koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta 17 §:n 1 momentissa tarkoitetuille oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa.(24.6.2010/642)

Selvityksestä ilmenee, että esiopetukseen osallistuvien lasten toiminta järjestetään kouluilla iltapäivätoiminnan yhteydessä ja varhaiskasvatuksen tiloja voidaan käyttää toiminnan järjestämisessä yhteistyössä. Luhangan kunnan internet-sivujen (esi- ja perusopetus Luhangassa) mukaan aamu-toiminta järjestetään sitä tarvitseville oppilaille varhaiskasvatuksessa. Luhangan kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan on kirjattu, että esiopetukseen osallistuvien aamu- ja iltapäivähoito järjestetään ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhossa.

Aluehallintovirasto toteaa, että saadut selvitykset esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ja/tai kerhotoiminnan järjestämisestä ja järjestämistävoista ovat ristiriidassa keskenään. Saatujen selvitysten perusteella aluehallintovirastolle on muodostunut käsitys, että Luhangan kunnassa ei esiopetukseen osallistuville lapsille järjestetä kaikilta osin varhaiskasvatuslain 1 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti täydentävää varhaiskasvatusta päiväkodissa tai perhepäivähoitokodissa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto korostaa, että varhaiskasvatuslain 12 §:n mukaan lapsella on oikeus osallistua esiopetuksen lisäksi täydentävään varhaiskasvatukseen päiväkodissa tai perhepäivähoidossa. Aluehallintovirasto toteaa, että koulun tiloissa järjestettävä kerhotoiminta ei ole varhaiskasvatuslain mukaista varhaiskasvatusta. Aluehallintovirasto toteaa selvyiden vuoksi, että varhaiskasvatustoiminnassa tulee noudattaa kaikkia varhaiskasvatuslain mukaisia määräyksiä.

Perusopetuslain 48b §:n mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille. Aluehallintovirasto toteaa, että koululaisille tarkoitettu aamu- ja iltapäivätoiminta ei ole varhaiskasvatuslain mukaista esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Kerhotoiminnassa on huomattavia eroja verrattuna esiopetusta täydentävään

varhaiskasvatukseen. Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta säätelevät varhaiskasvatuslaki ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Varhaiskasvatuslaissa säädetään muun muassa henkilöstön kelpoisuudesta, henkilöstömitoituksesta, ryhmäkoosta, turvallisuudesta ja varhaiskasvatuksen tavoitteista. Jokaiselle lapselle tehdään varhaiskasvatuksessa henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma.

Aluehallintovirasto toteaa selvyuden vuoksi, että esiopetuksessa olevien lasten täydentävästä varhaiskasvatuksesta ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta säädetään eri laeissa ja näiden eri toimintamuotojen yhdistämisestä ei ole säädetty laissa.

Kuntalain 8 §:n 2 momentin mukaan kunta vastaa järjestettävien palveluiden ja muiden toimenpiteiden 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta; 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä; 3) tuottamistavasta; 4) tuottamisen valvonnasta; 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Aluehallintovirasto toteaa, että kunta voi itsehallintoon perustuen kuntalain 8 §:n 2 momentin perusteella päättää palvelujen tuottamistavasta. Varhaiskasvatuspalveluja järjestettäessä tulee huomioida esiopetukseen osallistuvien lasten oikeus saada esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta varhaiskasvatuslain 12 §:n mukaisesti kerhotoiminnan sijaan.

Varhaiskasvatuslain 16 §:n mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatukseen oikeutetun lapsen vanhemmille tai muille huoltajille neuvontaa ja ohjausta heidän käytettävissään olevista varhaiskasvatuspalveluista. Ohjauksessa on selvitettävä varhaiskasvatuksen eri toimintamuodot ja tarjolla olevat vaihtoehdot sekä muut seikat, joilla on vaikutusta lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Hallintolain (434/2003) 7 §:n 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioivat saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Huoltajien näkökulmasta varhaiskasvatuksen järjestelyt ja sen hankala saatavuus voi ohjata valitsemaan esiopetusta täydentävän kerhotoiminnan varhaiskasvatuksen sijaan. Lainsäätäjän tarkoitus on turvata lapselle oikeus varhaiskasvatukseen päiväkodissa tai perhepäiväkodissa. Myös koulun tiloissa voidaan järjestää varhaiskasvatusta.

Aluehallintovirasto korostaa, että varhaiskasvatuksen järjestäjä toimii hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaisen hyvän hallinnon tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaisesti, jos se ohjaa esiopetukseen osallistuvia lapsia kouluissa järjestettävään esiopetusta täydentävään kerhotoimintaan, vaikka lapsilla olisi oikeus saada varhaiskasvatusta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kiinnittää varhaiskasvatuksen järjestäjän huomiota varhaiskasvatuslain 16 §:n ja hallintolain 7 §:n 1 momentin mukaiseen palveluohjausveloitteeseen. Perheille tulee antaa ohjausta ja neuvontaa käytettävissä olevista palveluista ennakoiden tulevaa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimikautta riittävän ajoissa. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee varmistaa, että vanhemmat tietävät, mihin palveluihin lasta ovat hakemassa, mitä palvelu sisältää ja mitä heidän palveluvalintansa tarkoittaa lapsen oikeuksien ja edun toteutumisen näkökulmasta. Vanhempien tulee olla tietoisia siitä, miten esiopetusta täydentävä kerhotoiminta eroaa varhaiskasvatuslain mukaisesti toteutetusta täydentävästä varhaiskasvatuksesta.

Vuorohoidon järjestäminen

Selvityksen mukaan Luhangan kunta järjestää vuorohoidon tarvittaessa osittamalla palvelun Keski-Suomen alueen kuntien muodostamalta yhteistoiminta-alueelta.

Varhaiskasvatuslain 13 §:n mukaan vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapyhinä päiväkodeissa tai perhepäivähoitossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.

Kuntalain 9 §:n 1 momentin mukaan kunta tai kuntayhtymä voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelujen tuottajalta. Hankittaessa palveluja toiselta palveluntuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

Kuntalain 9 §:n 3 momentin mukaan kunnan tai kuntayhtymän hankkiessa laissa säädettyjä palveluja muulta palvelujen tuottajalta, sillä säilyy 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu järjestämisvastuu. Tämän lisäksi palvelujen tuottajan vastuu palveluista määräytyy sen mukaan, mitä tässä laissa tai muualla säädetään, sekä mitä kunta tai kuntayhtymä ja palvelujen tuottaja sopivat.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto toteaa saadun selvityksen perusteella, että Luhangan kunta on huolehtinut velvollisuudestaan järjestää vuorohoitoa varhaiskasvatuslain 5, 12 ja 13 §:ien mukaisesti.

Ryhmäperhepäiväkoti Tammenterho

Selvityksen mukaan ryhmäperhepäivähoitokodissa on 12 paikkaa. Ryhmäperhepäivähoitokoti on avoinna klo 5.30–17.10. Tammikuun ja helmikuun aikana päiväkodissa on ollut 11 lasta.

Selvityksen mukaan ryhmäperhepäivähoidossa on ollut laskennallisesti 9,5 lasta.

Selvityksen mukaan keväällä 2024 ei ole tullut uusia varhaiskasvatushakemuksia ja toimikaudelle 2024–2025 on ryhmäperhepäivähoidossa aloittamassa kahdeksan lasta.

Ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhon henkilöstömitoitus

Aluehallintovirasto toteaa, että edellä mainittu lasten laskentatapa (lasten määrä laskennallisesti) on valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 2 §:n vastainen. Kolmen työntekijän ryhmäperhepäivähoitokodissa voi olla

enintään 12 lasta mukaan luettuna osa-aikaisessa varhaiskasvatuksessa olevat lapset.

Varhaiskasvatuslain 38 §:n 1 ja 2 momenttien mukaan perhepäiväkodissa tulee olla varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrään suhteutettuna varhaiskasvatukselle säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi riittävä määrä henkilöitä, joilla on tässä laissa säädetty perhepäivähoitajan kelpoisuus. Perhepäiväkodissa samanaikaisesti varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksessa. Asetuksessa voidaan säätää myös kahden ja kolmen hoitajan yhdessä hoitamien lasten enimmäislukumäärästä ja tällöin edellytetyistä hoitajien kelpoisuusehdoista. Jos perhepäiväkodissa on yksi tai useampi vammaisen tai 15 a §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettun tuen tarpeessa oleva lapsi, on tämä otettava huomioon lasten tai varhaiskasvatuksen tehtäviin osallistuvien henkilöiden lukumäärässä, jollei perhepäiväkodissa ole tällaista lasta varten avustajaa. Avustajaa ei lueta 1 momentissa tarkoitettuun mitoitukseen. (16.12.2021/1183).

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018) 2 §:n mukaan perhepäiväkodissa voidaan samanaikaisesti järjestää varhaiskasvatusta enintään neljälle lapselle mukaan luettuina perhepäivähoitajan omat lapset, jotka eivät vielä ole perusopetuksessa. Lisäksi voidaan järjestää varhaiskasvatusta yhdelle perusopetuslain (628/1998) mukaista esiopetusta saavalle lapselle, perusopetuksen aloittaneelle lapselle tai sellaiselle kunnan järjestämässä enintään viisi tuntia päivässä kestävässä varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle, joka aloittaa perusopetuksen toimintavuotta seuraavana vuonna. Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, perhepäiväkodissa kaksi hoitajaa voi samanaikaisesti järjestää varhaiskasvatusta enintään kahdeksalle lapselle ja lisäksi kahdelle 1 momentin toisessa virkkeessä tarkoitettulle lapselle. Erityisistä syistä ja huomioon ottaen paikalliset olosuhteet kolme hoitajaa voi järjestää varhaiskasvatusta samanaikaisesti enintään kahdelletoista lapselle. Kun perhepäiväkodissa järjestetään varhaiskasvatusta samanaikaisesti useammalle lapselle kuin 2 momentissa säädetään, tulee yhdellä perhepäivähoitajalla olla vähintään varhaiskasvatuslain 28 §:ssä säädetty ammatillinen kelpoisuus.

Selvityksen liitteenä on toimitettu lasten läsnäolotiedot (perhepäivähoidon kuukausi-ilmoitus) tammikuulta ja helmikuulta 2024. Selvityksen mukaan tammikuussa 2024 on ollut läsnä 1–11 lasta/toimintapäivä ja helmikuussa 2024 on ollut läsnä 1–10 lasta/toimintapäivä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto toteaa saadun selvityksen perusteella, että lasten määrä on ollut tällä ajanjaksolla asetuksen varhaiskasvatuksesta 2 §:n mukainen.

Selvityksen liitteenä on toimitettu henkilöstön työvuorot ajalta 1.1.-29.2.2024. Työntekijöiden määrä on vaihdellut tällä ajanjaksolla 1–5 työntekijää/päivä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto toteaa saadun selvityksen perusteella, että päivittäinen lasten ja henkilöstön määrä on ollut asetuksen varhaiskasvatuksesta 2 §:n mukainen.

Henkilöstön kelpoisuudet

Selvityksen mukaan ryhmäperhepäivähoitokodissa on kolme työntekijää, joiden kelpoisuudet ovat lähihoitaja, lastenohjaaja ja perhepäivähoitaja ajalla 1.1.-29.2.2024. Tarvittaessa on sijaisina ollut perhepäivähoitajia ja koulun koulunkäynninohjaaja. 18.3.2024 alkaen vakituisesti ryhmäperhepäivähoitokodissa työskentelee 1 lähihoitaja ja 2 lastenohjaajaa ja tarvittaessa sijaisena/tuntityöntekijänä perhepäivähoitaja.

Aluehallintovirasto toteaa selvyiden vuoksi, että ryhmäperhepäivähoitokoti voi vain erityisestä syystä ja huomioon ottaen paikalliset olosuhteet olla paikkaluvultaan kolmen hoitajan ja enintään 12 lapsen yksikkö. Tällöin yhdellä työntekijällä tulee olla varhaiskasvatuslain 28 §:n mukainen lastenhoitajan kelpoisuus ja kahdella työntekijällä varhaiskasvatuslain 29 §:n mukainen kelpoisuus.

Varhaiskasvatuslain 28 §:n mukaan kelpoisuusvaatimuksena varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävään on kasvatus- ja ohjauksen perustutkinto, sosiaali- ja terveysalan perustutkinto tai muu vastaava soveltuva tutkinto, joihin sisältyy tai joita on täydennetty riittävän laajoilla lasten hoidon, kas-

vatuksen ja opetuksen tutkinnon osilla. Edellä 1 momentissa tarkoitetuista soveltuvista tutkinnoista ja riittävästä tutkinnon osista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 3 §:n mukaan varhaiskasvatustilain 28 §:ssä tarkoitettuna kelpoisuuden tuottava kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon tulee sisältää tai sitä tulee täydentää varhaiskasvatustuksen ja perhetoiminnan osaamista tuottavilla pakollisilla tutkinnon osilla tai kommunikaation ja viittomakielisen ohjauksen osaamista tuottavilla pakollisilla tutkinnon osilla. Varhaiskasvatustilain 28 §:ssä tarkoitettuna kelpoisuuden tuottava sosiaali- ja terveystalan perustutkinnon tulee sisältää tai sitä tulee täydentää lasten ja nuorten kasvatustuksen ja hoidon, varhaiskasvatustuksen ja perhetoiminnan tai kommunikaation ja viittomakielisen ohjauksen osaamista tuottavilla pakollisilla tutkinnon osilla. Vammaistytön osaamista tuottavat pakolliset tutkinnon osat suorittaneelle on kuitenkin riittävä suorittaa vain lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistämisen tutkinnon osa. (19.12.2018/1177) Varhaiskasvatustilain 28 §:ssä tarkoitettu muu vastaava soveltuva tutkinto on lastenhoitajan tutkinto, päivähoitajan tutkinto, viittomakielisen ohjauksen perustutkinto, lapsi- ja perhetyön perustutkinto sekä sosiaali- ja terveystalan perustutkinto, joka on suoritettu ennen 1.8.2018 voimaan tulleiden opintojen perusteiden mukaisesti lasten ja nuorten hoidon ja kasvatustuksen koulutusohjelmassa. (19.12.2018/1177)

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 4 §:n mukaan perhepäivähoidajan ammattitutkinnon tai vastaavan osaamisen tuottava kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinnon suorittanut henkilö on kelpoinen varhaiskasvatustilain 28 §:ssä tarkoitettuun varhaiskasvatustuksen lastenhoitajan tehtävään suoritettuaan kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnosta varhaiskasvatustuksen pedagogisen toiminnan osaamista tuottava tutkinnon osan.

Varhaiskasvatustilain 29 §:n mukaan kelpoisuusvaatimuksena perhepäivähoidajan tehtäviin on tehtävään soveltuva ammattitutkinto tai muu alalle soveltuva koulutus.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto toteaa saadun selvityksen perusteella, että ryhmäperhepäivähoidokoti Tammenterhon henkilöstön kelpoisuudet tehtävään ovat varhaiskasvatustilain 28 ja 29 §:ien mukaiset.

Varhaiskasvatussuunnitelmat

Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma

Selvityksen liitteenä on toimitettu Luhangan kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 2023, joka on hyväksytty sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa 17.8.2023.

Varhaiskasvatustilain 22 §:n mukaan kunta, kuntayhtymä ja yksityinen palveluntuottaja laatii valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman. Suunnitelma voidaan laatia palvelujen tuottaja-, yksikkö-, ryhmä- tai toimintamuotokohtaisesti, ja siinä otetaan huomioon pedagogiset painotukset ja muut varhaiskasvatuksen järjestämisen kannalta merkitykselliset valtakunnallisia varhaiskasvatussuunnitelman perusteita täydentävät seikat. Kunnat voivat tehdä yhteisen suunnitelman. Paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa on otettava huomioon yhteistyö varhaiskasvatuksen, opetuksen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten ja muiden 7 §:ssä tarkoitettujen yhteistyötahojen välillä sekä luotava tarvittavat yhteistyörakenteet.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto toteaa, että Luhangan kunnan varhaiskasvatussuunnitelman sisältöön otetaan tarkemmin kantaa ratkaisun perusteluissa kohdassa *Lapsen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen järjestäminen Luhangan kunnassa*.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

Selvityksen mukaan lasten varhaiskasvatussuunnitelmat laatii ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhossa ryhmän lastenhoitajat.

Varhaiskasvatustilain 23 §:n mukaan päiväkodissa tai perhepäivähoidossa olevalle lapselle on laadittava henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamiseksi. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan on kirjattava tavoitteet lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevalla tavalla sekä toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi. Lisäksi suunnitelmaan on

kirjattava lapsen 15 b §:ssä tarkoitetun tuen tarve, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen sekä tuen vaikuttavuuden arviointi. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on laadittava yhteistyössä henkilöstön ja lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa. Sen laatimiseen osallistuvat lapsen opetuksesta, kasvatuksesta ja hoidosta vastaavat henkilöt. Päiväkodeissa sen laatimisesta vastaa varhaiskasvatuksen opettajaksi kelpoinen henkilö. Varhaiskasvatuksen sosionomin osaamista voidaan hyödyntää erityisesti lasten ja perheiden palvelujärjestelmän tuntemuksen osalta. Lapsen mielipide on selvitettävä ja otettava huomioon varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen voivat osallistua lapsen kehitystä ja oppimista tukevat muut viranomaiset, asiantuntijat ja muut tarvittavat tahot. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista ja tarkoituksenmukaisuutta on arvioitava, ja suunnitelma on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Tätä useammin se on tarkistettava, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät.

Hallituksen esityksen (HE 40/2018 vp) varhaiskasvatuslain 23 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan perhepäivähoidossa tulisi käyttää varhaiskasvatuksen opettajan asiantuntijuutta suunnitelmaa tehtäessä.

Aluehallintovirasto toteaa, että saadun selvityksen perusteella on ilmeistä, että varhaiskasvatuksen opettajan asiantuntijuutta ei ole saatavilla lapsen henkilökohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien laatimiseksi. Selvityksen mukaan tehostetun tai erityisen tuen tarpeessa olevien lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laadinnassa koulun erityisopettaja tekee tukeen liittyvät suunnitelmat osaksi lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto ohjaa Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestäjää huolehtimaan riittävästä varhaiskasvatuksen opettajan asiantuntemuksen järjestämisestä lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laatimiseksi varhaiskasvatuslain 23 §:n tarkoittamalla tavalla.

Lapsen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen järjestäminen Luhangan kunnassa

Selvityksen mukaan koulun laaja-alainen erityisopettaja konsultoi ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhon henkilökuntaa lapsen tukeen liittyvissä asioissa enintään 8 tuntia kuukaudessa. Tuen resurssista on päätetty sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa. Selvityksen mukaan Luhangan kunnassa ei ole töissä lainkaan varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen erityisopettajan kelpoisuuden omaavaa työntekijää. Koulun laaja-alainen erityisopettaja ei työskentele lapsiryhmässä, hän huolehtii, että tehostetun ja erityisen tuen asiakirjat tulee tehtyä osaksi lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa. Tehostetun ja erityisen tuen hallintopäätökset tekee sivistysjohtaja.

Luhangan kunnan paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa luvussa 3.4. todetaan, että ”tukitoimia ja niiden riittävyttä suunnitellaan ja arvioidaan Luhangan varhaiskasvatuksen ja koulun yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä. Luhangan koulun erityisopettajan työajasta yksi tunti viikossa käytetään varhaiskasvatuksen lasten tukitarpeiden arviointiin. Varhaiskasvatuksessa tehdään monialaista yhteistyötä neuvolan terveydenhoitajan ja kunnan perhetyöntekijän kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki ja kunnan perhetyöntekijän tuki ovat uusia tukimuotoja, jotka otetaan käyttöön 1.8.2022.”

Luhangan kunnan paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan ei ole kirjattu lukuun 5 Lapsen tuki, miten lapsen tuki järjestetään ja toteutetaan käytännössä Luhangan kunnan varhaiskasvatuksessa. Paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan on kirjattu, kuka vastaa tehostetun ja erityisen tuen hallintopäätöksen tekemisestä. Kappaleessa 5.7 todetaan, että ”Luhangan varhaiskasvatuksessa erityisopettajan konsultoiva tuki ja pedagogisten asiakirjojen valmistelu kuuluu osaksi koulun laaja-alaisen erityisopettajan työtä. Koulun erityisopettaja tapaa säännöllisesti varhaiskasvatuksen lapsia ja työskentelee yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilökunnan kanssa.”

Varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuslain 15 a §:n mukaan varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada hänen yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa viivytyksettä tuen tarpeen ilmettyä. Yleinen tuki muodostuu yksittäisistä tukimuodoista. Jos 1 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee vahvempaa tukea, on tukea annettava tehostettuna tukena lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan. Tehostettu tuki muodostuu säännöllisistä ja samanaikaisesti toteutettavista useista tukimuodoista. Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee tukea vammasta, sairaudesta, kehityksen viivästyisestä tai muusta, merkittävästi hänen toimintakykyään alentavasta oppimisen tai kehityksen tuen tarpeesta johtuen, on tukea annettava yksilöllisesti suunniteltuna erityisenä tukena. Erityinen tuki muodostuu useista tukimuodoista ja on jatkuvaa ja kokoaikaista.

Varhaiskasvatuslain 15 b §:n mukaan lapselle annettava tuki voi sisältää lapsen tarvitsemia pedagogisia, rakenteellisia ja hoidollisia toimenpiteitä. Lapsen tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden ja niiden toteuttamisen sekä tuen vaikuttavuuden arvioinnin kirjaamisesta lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan säädetään 23 §:ssä. Jos lapsi osallistuu useamman kuin yhden varhaiskasvatuksen järjestäjän tai tuottajan varhaiskasvatukseen ja lapsella on tuen tarve, on tuki suunniteltava, toteutettava ja arvioitava varhaiskasvatuksen järjestäjien ja tuottajien yhteistyössä. Lapsen tuen tarpeen huomioon ottamisesta lasten ja henkilöstön lukumäärässä säädetään 35 §:n 2 momentissa ja 38 §:n 2 momentissa.

Varhaiskasvatuslain 15 c §:n mukaan lapsella on hänen tuen tarpeensa sitä edellyttäessä oikeus saada varhaiskasvatuksen erityisopettajan antamaa konsultaatiota ja opetusta, sekä varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämiä tulkitsemis- ja avustamispalveluja ja apuvälineitä.

Varhaiskasvatuslain 15 d §:n mukaan lapsen tuen tarvetta, riittävyttä ja toteutumista on arvioitava tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran vuodessa tai tuen tarpeen muuttuessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu lapsen tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden ja niiden toteuttamisen arviointiin tarpeen mukaan. Lapsen tuen tarpeen arviointiin voivat osallistua lapsen kehitystä ja oppimista tukevat muut viranomaiset, asiantuntijat

ja muut tarvittavat tahot. Jos tuen tarpeen arviointi edellyttää sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten asiantuntemusta, on näiden osallistuttava arvioinnin tekemiseen varhaiskasvatuksen järjestäjän pyynnöstä. Lapsen mielipiteen ja toivomusten huomioon ottamisesta ja yhteistyöstä lapsen huoltajien kanssa arvioinnin yhteydessä säädetään 20 §:ssä.

Varhaiskasvatuslain 15 e §:n mukaan 15 a §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitusta tuesta on tehtävä hallintopäätös viipymättä. Päätöksessä on mainittava 15 b §:n mukaiset tuen muodot, varhaiskasvatuksen järjestämispaikka ja 15 c §:n mukaiset tukipalvelut. Päätöksen tekee varhaiskasvatuksen järjestämisvastuussa oleva kunta. Jos kyseessä on yksityisen palveluntuottajan järjestämä varhaiskasvatus, päätöksen tekee palveluntuottajan esityksestä varhaiskasvatuksen toimipaikan sijaintikunta. Lapsen 15 c §:n mukaisista tukipalveluista tulee antaa hallintopäätös silloin, kun asiasta ei päätetä edellä 1 momentissa tarkoitetun päätöksen yhteydessä. Tässä pykälässä tarkoitettu päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

Varhaiskasvatuslain 25 §:n mukaan kunnan, kuntayhtymän ja yksityisen palveluntuottajan on huolehdittava, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä tässä luvussa säädettyä eri kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös vammaisten ja muiden lasten tuen tarpeisiin vastataan. Kunnan käytettävissä on oltava varhaiskasvatuksessa esiintyvää tarvetta vastaavasti varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluja. Lisäksi varhaiskasvatuksessa voi olla lasten tarpeet ja varhaiskasvatuksen tavoitteet huomioiden myös muuta henkilöstöä. Lain 1 §:ssä tarkoitettulla päiväkodilla tulee olla toiminnasta vastaava johtaja.

Varhaiskasvatuslain 30 §:n mukaan kelpoisuusvaatimuksena varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtäviin on: 1) kelpoisuus varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään, jonka lisäksi on suoritettu erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot, joista säädetään valtioneuvoston asetuksella; tai 2) kasvatustieteen maisteri pääaineena erityispedagogiikka (varhaiserityisopettajan koulutus).

Saatujen selvitysten perusteella aluehallintovirasto toteaa, että lapsen tuen järjestäminen ei ole Luhangan kunnan varhaiskasvatuksessa kaikilta osin asianmukaisesti järjestetty. Selvityksessä annettu tieto lapsen tuen resursseista ovat ristiriidassa palvelun määrän (tunnit viikossa ja kuukaudessa) ja tehtävien (tuen asiakirjat, konsultointi, lapsiryhmässä työskentely/havainnointi ja arviointi) osalta. Aluehallintovirastolle jää epäselväksi, mitkä tehtävät koulun laaja-alaiselle erityisopettaja tosiasiallisesti kuuluvat lapsen tuen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Selvityksen mukaan laaja-alaisella erityisopettajalla ei ole varhaiskasvatuslain 30 §:n mukaista kelpoisuutta.

Saadun selvityksen perusteella lapsen tehostetun ja erityisen tuen päätökset tekee sivistysjohtaja. Selvityksestä puuttuu tietoa päätöksen tekevästä viranomaisesta, jos lapsen päätös koskee ainoastaan varhaiskasvatuslain 15 c §:n mukaisia tukipalveluita.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto korostaa, että lapsen tuen järjestäminen on erittäin merkittävä varhaiskasvatuksen järjestäjän velvollisuus. Lapsella on aina oikeus saada kasvulleen, kehitykselleen ja oppimiselleen laissa säädetty tuki. Varhaiskasvatuksen järjestämisessä varhaiskasvatuslain 4 §:n lapsen edun ensisijaisuus ohjaa varhaiskasvatuksen suunnittelua, järjestämistä ja päätöksentekoa. Lapsen edun ensisijaisuus on yleinen periaate toiminnan järjestämisessä. Varhaiskasvatuslain 25 §:ssä velvoitetaan kuntaa järjestämään varhaiskasvatuksessa esiintyvää tarvetta vastaavasti varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluita.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kiinnittää Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestäjän huomiota varhaiskasvatuslain 4 §:n, 15 a-15 e §:ien, 25 §:n ja 30 §:n noudattamiseen.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kiinnittää Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestäjän huomiota varhaiskasvatuksen tuen järjestämisestä, toteuttamisesta ja tuen tarpeen arviointia koskevien tehtävien hoitamiseen sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelujen järjestämiseen varhaiskasvatuslain mukaisesti.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto ohjaa Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestäjää päivittämään tiedot lapsen tuen järjestämisestä ja toteuttamista asianmukaisesti paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhon tilat ja turvallisuus

Tilat

Selvityksen mukaan ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterho sijaitsee Luhangan koulun läheisyydessä vanhan Tammijärven koulun opettajien asunnoista yhdistetyissä tiloissa.

Selvityksen mukaan tiloihin on tehty pintaremonttia, lisätty ilmanvaihtoa ja tehty toimivammat tilat pyykkihuollolle. Toimitiloihin sisäänkäynti on ½ kerrosta maantasosta sisältäen portaita. Toimitilat eivät ole esteettömät.

Selvityksen liitteenä on toimitettu tilojen pohjapiirros ja käyttötarkoitus. Tiloissa on lasten lepohuone, leikki- ja oleskelutilat, kuraeteinen, wc/pesutila, keittiö/työtila/henkilökunnan taukotila, henkilökunnan sos.tilat/wc, pyykkihuolto/varasto ja eteinen. Lasten käytössä on yhteensä 71,9 m².

Selvityksen liitteenä on toimitettu Jyväskylän seudun ympäristöterveydenhuollon tarkastuskertomus 14.3.2024. Tarkastuskertomuksen mukaan kiinteistö on rakennettu 1958. Tarkastuskertomuksesta ilmenee, että ryhmäperhepäivähoitokodin tiloista on 4.7.2022 Taloterveys Lajunen Oy:n laatima lausunto, jonka mukaan tiloissa on tunkkainen huoneilma ja tilat ovat kuumat. Lausunnon jälkeen kunnan toimesta tiloissa on vaihdettu lattiamateriaali ja korvausilmaventtiilien täysin tukossa olleet suodattimet ovat vaihdettu.

Jyväskylän seudun ympäristöterveydenhuollon tarkastuskertomuksen johdopäätöksessä ja perusteluissa todetaan, että Luhangan ryhmäperhepäivähoitokodin tilat eivät täytä terveydensuojelulain mukaisia vaatimuksia. Johdopäätösten mukaan puutteita on pihan turvallisuudessa, tilat ovat sokkeloiset ja tiloihin kuljetaan useiden porrasaskelmien kautta, wc-tiloja ei ole lapsimäärään nähden riittävästi, käyttöveden lämpötila ei ole lainsäädän-

nön vaatimusten mukainen, eikä ilmanvaihto ole riittävä lasten nukkumati-
lassa. Tarkastuskertomuksessa toiminnanharjoittajan edellytetään antavan
kirjallinen selvitys nukkumatiilan olosuhdemittauksista, wc-tilojen riittävyys-
destä, ulkoleikkialueen aidasta, lämpimän käyttöveden säätämisestä ja ai-
kataulusta, mikäli toiminta siirtyy koulun tiloihin 30.4.2024 mennessä.

Luhangan kunta on antanut selvityksen Jyväskylän seudun ympäristöter-
veydenhuollolle ryhmäperhepäivähoidon toimitilojen tarkastuksessa havait-
tujen puutteiden korjaamisesta. Selvityksen mukaan kunnanhallitus on
8.4.2024 päättänyt, että ryhmäperhepäivähoito jatkaa toistaiseksi toimin-
taansa entisissä tiloissa ja tarvittavat korjaukset tehdään turvallisuuden pa-
rantamiseksi. Selvityksen mukaan nukkumahuoneen ilmavaihtoa tehoste-
taan tekemällä Taloterveys Lajusen v. 2022 ehdottamat toimenpiteet (lepo-
huoneen oven lyhennys tai ovisäleikkö). Selvityksessä todetaan wc-tilojen
olevan riittävät, leikkialueen aita ja portti tullaan uusimaan ja käyttöveden
lämpötilan säätö on korjattu vastaamaan suosituksia.

Jyväskylän ympäristöterveydenhuolto on ilmoittanut aluehallintovirastolle
4.6.2024 että Luhangan kunta ei ole määräaikaan 3.5.2024 mennessä toi-
mittanut lasten lepoahuoneen olosuhdemittauksia, mutta ovat lupautu-
neet tekemään tilassa olosuhdemittaukset. Ympäristöterveydenhuollon vi-
ranomainen odottaa Luhangan kunnalta varmistusta olosuhdemittauksen
päivämäärästä ja mittauksen suorittavasta toimijasta. Aluehallintovirasto
kehottaa varhaiskasvatuksen järjestäjää huolehtimaan ryhmäperhepäivä-
hoitokodin olosuhdemittauksen tekemisestä ja tietojen antamisesta ympä-
ristöterveydenhuollon viranomaiselle viivytyksettä.

Varhaiskasvatuslain 3 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan varhaiskasvatuk-
sen tavoitteena on varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja
turvallinen varhaiskasvatusympäristö.

Varhaiskasvatuslain 10 §:n mukaan varhaiskasvatusympäristön on oltava
kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä,
kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Lasta tulee suojata väkival-
lalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä. Toimitilojen ja toimintavälineiden
on oltava terveellisiä, turvallisia ja asianmukaisia, ja niissä on huomioitava
esteettömyys.

Saadun selvityksen ja sen liitteiden perusteella aluehallintovirasto toteaa, että huoli tilojen asianmukaisuudesta sekä terveellisyydestä ja turvallisuudesta ei ole aiheeton. Rakennus on valmistunut 1958, 66 vuotta sitten. Tiloihin on tehty sen jälkeen korjauksia, viimeisimmät v. 2022 Taloterveys Lajusen ehdotuksen mukaisesti.

Aluehallintovirasto toteaa, että järjestettäessä varhaiskasvatusta perhepäivähoito toimintamuodossa ryhmäperhepäivähoitona muualla kuin perhepäivähoitajan omassa kodissa, tulee varhaiskasvatuksen järjestäjän huolehtia siitä, että tilat ovat asianmukaiset. Tiloihin tulee tehdä tarvittavat viranomaistarkastukset, kuten ympäristöterveydenhuollon ja pelastustoimen tarkastukset, joilla varmistetaan tilojen asianmukaisuus. Ryhmäperhepäivähoitoa ei tilojen osalta voi verrata perhepäivähoitajan omassa kodissa tapahtuvaan varhaiskasvatukseen, jossa lapsiryhmä voi olla korkeintaan 4 kokoaikaista ja 1 osa-aikainen esiopetusikäinen tai koululainen. Pieni lapsiryhmä asettaa tilojen osalta erilaiset vaatimukset.

Aluehallintovirasto näkemyksen mukaan ryhmäperhepäivähoitokodin tilojen osalta on hyvä noudattaa soveltuvin osin päiväkotien RT 103083 -ohjeita. Tilamitoituksen lähtökohtana on samanaikaisesti läsnä olevien enimmäislukumäärä, eli tilapaikkaluku. Lasten toimintatiloiksi varataan 7–8 m²/tilapaikka. Tällöin ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhossa tulisi olla toimintatilaa lapsille 84–96 m², jossa läsnä olevien lasten määrä on 12. Selvityksen mukaan lasten käytössä on 71,9 m². Näin ollen nykyisiä tiloja voidaan pitää ahtaana, kun läsnä olevien lasten määrä ylittää 10 lasta.

Selvityksestä ilmenee, että tilat eivät ole esteettömät. Aluehallintovirasto toteaa, että varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee huolehtia tilojen esteettömyydestä, jotta pienet liikkumaan opettelevat lapset voivat liikkua turvallisesti ympäristössä. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee sekä varautua että huolehtia myös siitä, että liikkumisessa apuvälineitä tarvitsevat lapset sekä aisteihin ja hahmottamisen liittyviä haasteita olevilla lapsilla on mahdollista osallistua varhaiskasvatukseen esteettömässä toimintaympäristössä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kiinnittää Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestäjän huomiota varhaiskasvatuslain 10 §:n noudattamiseen.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto ohjaa Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestäjää tutustumaan opetushallituksen internet-sivuilla olevaan ohjeeseen Turvallinen ja terveellinen päiväkotij- ja koulurakennus. (<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/turvallinen-ja-terveellinen-paivakoti-ja-koulurakennus>)

Turvallisuus

Selvityksen mukaan ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhon leikkipihassa on aita, joka todettiin ympäristöterveydenhuollon tarkastuksessa liian matalaksi. Selvityksen mukaan ryhmäperhepäivähoidossa ei ole ollut vaaratilanteita liian matalaksi todetun aidan takia.

Päiväkodin ja perusopetuksen tilat, ulkoalueen suunnitteluohjeessa RT 103084 todetaan, että päiväkodin pihalla aidan tulee estää lasten poistuminen alueelta. Aidan korkeuden tulee olla vähintään 1,2 metriä ja tarvittaessa korkeampikin, jos esimerkiksi paikkakunnan lumitilanne sitä edellyttää. Aidan tulee olla sellainen, että siihen ei ole helppo kiivetä, eikä sen ali pääse ryömimään. Käyntiporttien tulee olla n. 1 metriä leveät ja oven aukeamissuunta tulee aueta sisäänpäin. Portin lukitukset tulee olla sellaiset, että lapset eivät saa niitä auki.

Aluehallintovirasto toteaa, että piha-alueen turvallisuudesta, kuten esimerkiksi turvallisen aidan ja leikkivälineiden asianmukaisuus, huolehtiminen kuuluu varhaiskasvatuksen järjestäjän velvollisuuksiin. Varhaiskasvatuksen järjestäjän vastuulla on huolehtia, että toimipaikoissa tehdään turvallisuuden liittyvää riskinarviointia ja varaudutaan mahdollisiin turvallisuusriskeihin asianmukaisesti.

Selvityksen liitteenä on toimitettu Keski-Suomen pelastuslaitoksen pöytäkirja yleisestä palotarkastuksesta 17.8.2023. Tarkastuksen kohteeksi mainitaan Tammijärven koulu.

Selvityksen liitteenä on toimitettu Luhangan varhaiskasvatuksen, koulun ja kirjaston toimintaohjeet, turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Suunnitelma on päivitetty maaliskuussa 2024. Suunnitelmassa painopisteenä on koulun turvallisuusasiat. Varhaiskasvatuksen osalta turvallisuussuunnitelmassa on yleisiä ohjeita.

Selvityksestä ilmenee, että yleinen palotarkastus on pöytäkirjan perusteella kohdistunut Tammijärven kouluun, eikä tarkastusta ole tehty ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhoon. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee huolehtia, että yleinen palotarkastus suoritetaan myös ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhon tiloissa.

Aluehallintovirastolle on saadun selvityksen perusteella muodostunut käsitys, että varhaiskasvatuksen riskien ennakoinnissa ja siten turvallisuusasioiden hoitamisessa ja varautumisessa on merkittäviä puutteita, jotka vaarantavat lapsen turvallisuutta ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhossa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto antaa Luhangan kunnan varhaiskasvatuksen järjestäjälle huomautuksen turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvien velvoitteiden laiminlyönnistä.

Luhangan kunnan järjestäjän tulee laatia ryhmäperhepäivähoitokoti Tammenterhon turvallisuus- ja varautumissuunnitelmat menettelytapaohjeineen (erityisesti lähietsintäohjeet) ja perehdyttää ne henkilöstölleen asianmukaisesti 31.10.2024 mennessä. Turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat sekä selvitys perehdyttämisestä tulee antaa tiedoksi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle 31.10.2024 mennessä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston valvonta-asian (LSSAVI/22275/2024) käsittely jatkuu ryhmäperhepäivähoidon turvallisuuden liittyvässä asiassa.

Työskentelyssä voi käyttää apuna seuraavia ohjeita:

- Varhaiskasvatuksen turvallisuustyön organisointi ja johtaminen ohjetta (<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varhaiskasvatuksen-turvallisuustyon-organisointi-ja-johtaminen>),

- Kasvatuksen ja koulutuksen turvallisuus ohjetta (<https://www.oph.fi/fi/teemat-ja-kehittaminen/kasvatuksen-ja-koulutuksen-turvallisuus>)
- Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen valmiussuunnitelma ja toimintakortit (<https://avi.fi/opetus-ja-kulttuuri/valmiussuunnittelu>)

Muutoksenhaku

Aluehallintoviraston antamaan huomion kiinnittämistä ja huomautusta koskevaan päätökseen ei saa varhaiskasvatuslain 540/2018 63 §:n mukaan hakea muutosta valittamalla.

Lisätietoja

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa opetustoimen ylitarkastaja Mirja Kivikangas p. 0295 018 669.

Johtaja

Esa Kaunisto

Ylitarkastaja

Mirja Kivikangas

Jakelu

Päätös

Luhangan kunta, sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Tiedoksi

Hyvinvointijohtaja

Tämä asiakirja LSSAVI/22275/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/22275/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kivikangas Mirja 11.06.2024 12:10

Ratkaisija Kaunisto Esa 11.06.2024 17:47